

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БАХМУТСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
АСОЦІАЦІЯ МЕДИКІВ УКРАЇНИ

ВОЄННИЙ СТАН МЕДИЦИНА ОСВІТА

МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
23-24 БЕРЕЗНЯ
2023 РОКУ

БАХМУТ - ПОЛТАВА - ХАРКІВ, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БАХМУТСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
АСОЦІАЦІЯ МЕДИКІВ УКРАЇНИ

ВОЄННИЙ СТАН: МЕДИЦИНА. ОСВІТА.

МАТЕРІАЛИ
X Міжнародної науково-практичної конференції

23-24 березня 2023 року

Бахмут – Полтава – Харків, 2023

УДК 616+37.0(477)

Воєнний стан. Медицина. Освіта: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. – Бахмут-Полтава-Харків, 23-24 березня 2023 р.//Полтава-Харків: ХНМУ, АМУ, БМФК, 2023 р. – 149 с.

Дане видання містить матеріали доповідей учасників X Міжнародної науково-практичної конференції «Воєнний стан: Медицина. Освіта.», яка відбулася в Бахмутському медичному фаховому коледжі 23-24 березня 2023 року.

Матеріали конференції видаються мовою оригіналу.

Редакційна колегія:

Відповідальні редактори:

Подаваленко А.П. – завідувач кафедри гігієни, епідеміології, дезінфектології та професійних хвороб Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор.

Красножон Н.М. – директор Бахмутського медичного фахового коледжу.

Усенко С.А. – голова Асоціації медиків України, професор кафедри гігієни, епідеміології, дезінфектології та професійних хвороб Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету.

*Матеріали друкуються в авторській редакції.
За точність викладеного матеріалу відповідальність
покладається на авторів.*

*Розглянуто та затверджено на засіданні методичної ради БМФК
Протокол № 4 від 24.02.2023 року*

© Асоціація медиків України, 2023
© Бахмутський медичний фаховий коледж, 2023
© Харківський національний медичний університет, 2023

<i>Льченко Т.С., Лобанова Т.І., Оптимізація викладання морфологічних дисциплін в умовах воєнного стану</i>	84
<i>Костерева Н.В., Роль позааудиторної самостійної роботи студентів у розв'язанні проблемних ситуацій професійної діяльності медичних сестер</i>	86
<i>Кріпак І.В., Використання інноваційних технологій при вивченні біології та Захисту України в умовах воєнного стану: з власного досвіду</i>	88
<i>Кузьменко А.Г., Оліновська В.Г., Науменко Л.Ю., Виклики освітнього процесу та його психологічні аспекти в умовах воєнного стану</i>	91
<i>Літвін Т.В., Історичні знання в боротьбі за майбутнє України</i>	93
<i>Марченко А.І., Змішане навчання здобувачів фармацевтичної освіти: відповідь на виклики військового часу</i>	96
<i>Мороз Т.Є., Специфіка викладання клінічних дисциплін в умовах військового стану</i>	98
<i>Нікуліна Г.Л., Багмут В.В., Досвід викладання гігієнічних дисциплін під час воєнних дій</i>	100
<i>Підгірний П.А., Перевага польового досвіду над теоретичним. Проблематика навчання людей із практичним досвідом</i>	101
<i>Подаваленко А.П., Доцільність застосування дистанційних технологій у безперервному професійному навчанні лікарів</i>	105
<i>Рисований І.М., Використання методу портфоліо при викладанні дисципліни «Основи філософських знань»</i>	107
<i>Скрипачук О.П., Звінська Т.І., Особливості дистанційного навчання під час війни</i>	108
<i>Сніховська О.В., Спостереження за системою шкільної освіти Швеції ...</i>	110
<i>Старичкова О.С., Дієві формати сучасної освіти</i>	113
<i>Тищенко К.І., Запровадження інноваційних технологій на уроках дистанційної форми навчання з предмету «Анатомія та фізіологія людини» під час воєнного стану</i>	115
<i>Ткаченко Л.Д., Впровадження сучасних форматів навчання в освітній процес під час воєнного стану в Україні</i>	117
<i>Усенко С.А., Красножон Н.М., Логвинюк Р.П., Дяченко М.С., Усенко С.Г., Особливості проведення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням здобувачів освіти під час воєнного стану</i>	119
<i>Шевченко С.Г., Санду Н.В., Власний медсестринський досвід як інформаційне джерело викладача медичного закладу</i>	121
<i>Шепель О.А., Рейтингова система оцінювання з фізики як засіб формування в учнів мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку під час дистанційного навчання</i>	123

ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ ЛІКАРІВ

Подаваленко А.П., професор кафедри гігієни, епідеміології, дезінфектології та професійних хвороб

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти Харківського національного медичного університету

Безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я та післядипломної освіти в інтернатурі дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я і є обов'язковим та триває протягом усього періоду професійної діяльності. Згідно з «Положенням про післядипломне навчання лікарів (провізорів)», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України від 22 липня 1993 р. №166 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ України N 446 від 22.02. 2019 р.), підготовка на циклах тематичного удосконалення здійснюється з метою підвищення професійних знань і навичок лікарів з окремих розділів відповідної спеціальності та для поглиблення набутих компетентностей.

Підготовка лікарів-епідеміологів, лікарів загальної практики-сімейних лікарів, терапевтів, педіатрів, інфекціоністів на кафедрі гігієни, епідеміології, дезінфектології та професійних хвороб проводилася переважно за очною та очно-заочною формами навчання, водночас впроваджували дистанційну форму навчання згідно з наказом Міністерства освіти на науки України від 25.04. 2013 р. «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти та науки № 660 від 01.06.2013 та № 761 від 14.07.2015). Це було пов'язано з економічною кризою в Україні (неможливість забезпечити проведення якісних занять на виїзних циклах) та епідемічною ситуацією щодо COVID-19. Після 24 лютого 2022 року з огляду на військовий стан в країні, актуальним стало підвищення ролі дистанційної форми навчання у системі безперервної освіти лікарів.

Дистанційне навчання це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційно-комунікативні технології передбачають створення, накопичення, зберігання та доступ до електронних ресурсів навчальних програм, а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікативного зв'язку, у тому числі Інтернету, а психолого-педагогічні технології представлені у нормативному документі як система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості.

Отже, можливість підвищення власної кваліфікації за умови взаємовіддаленості учасників навчального процесу постає однією з провідних переваг дистанційного навчання, що забезпечує можливості для навчання лікарів у зручному для них місці та у зручний час. У світовій практиці дистанційна освіта успішно розвивається впродовж декількох десятків років та визначається ефективною у навчанні дорослих (Лисенко О.Ю., 2016).

Зважаючи на це, пріоритетним стало створення умов доступу до електронних ресурсів навчальних програм за допомогою засобів інформативно-комунікативного зв'язку для слухачів та викладачів післядипломної освіти. Для цього на сайті Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету створено платформу moodle. Moodle (*Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*) – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням, системою управління курсами, віртуальним навчальним середовищем або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, слухачам та адміністраторам великий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного. Ця платформа містить велику кількість різноманітних навчальних елементів (так званих «модулів»), які забезпечують діалог та співпрацю між викладачем та лікарем. За допомогою платформи викладач може обирати будь-який з модулів, розміщувати його на сайті, редагувати, оновлювати, використовувати для інформування, навчання та оцінювання знань та умінь лікарів за їх кваліфікаційною характеристикою. Платформа дозволяє використовувати в межах навчальної дисципліни форуми, слідкувати за активністю слухачів, містить зручний для користування електронний журнал оцінок.

З метою отримання теоретичних знань та практичних вмінь в розробці, вдосконаленні, керуванні та використанні дистанційних циклів у навчальному процесі викладачі кафедри пройшли підготовку на онлайн-семінарі «Організація навчального процесу за технологією дистанційного навчання», що дозволило викладачам успішно проводити цикли тематичного удосконалення. Наразі за дистанційною формою навчання на платформі moodle проводяться цикли тематичного навчання «Епідеміологічна діагностика інфекційної та неінфекційної захворюваності», «Імунопрофілактика інфекційних хвороб», «Актуальні питання сказу та правця з позиції епідеміології», «Профілактика харчових токсикоінфекцій та отруень». У 2023-2024 роках викладачі кафедри зі спеціальності «епідеміологія» планують проводити цикли тематичного удосконалення «Епідеміологія та профілактика парентеральних інфекцій (ВІЛ/СНІД та вірусні гепатити)», «Епідеміологічний нагляд за особливо небезпечними інфекціями» та «Епідеміологічний нагляд за інфекціями дихальних шляхів» для лікарів, які зазначені в наказі МОЗ України від 25.11. 2022 р. №2136 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного

удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями».

Таким чином, імплементація сучасних форм та методів інтерактивного особистісно-орієнтованого навчання із застосуванням дистанційних технологій є доцільною в сучасних умовах і забезпечує широкий спектр можливостей безперервної професійної підготовки лікарів в Україні.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПОРТФОЛІО ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ»

*Рисований І.М., викладач першої категорії
Харківський автомобільно-дорожній фаховий коледж*

В умовах воєнного стану та поширення епідемії корона вірусу актуальності набуває застосування інноваційних методів дистанційного навчання у закладах фахової передвищої освіти. Вузкоспеціалізований підхід та традиційна освіта втрачають свою перспективність. Компетентнісний підхід у навчанні орієнтується на творчість майбутнього фахівця, гуманістичний розвиток особистості та формування персональних знань. Все більш потрібними у суспільстві стають вимоги щодо наявності когнітивних компетенцій: креативності та критичного мислення; соціально-поведінкових та цифрових навичок: комунікації, міжособистісних та міжкультурних відносин, управління інформацією.

В новітніх моделях навчання активність викладача поступається місцем активності здобувачів освіти. Завдання викладача – створити умови для їхньої ініціативи, спонукати здобувачів освіти до самостійного пошуку. Одним з інноваційних методів навчання при дистанційній формі викладання дисципліни «Основи філософських знань» є метод портфоліо.

Використання методу портфоліо дозволяє оцінити індивідуальні досягнення здобувачів освіти з навчальної дисципліни. Цей метод є систематизацією навчального процесу, програмою розвитку особистості, і відповідно організовує здобувача освіти, заохочує його до ефективного навчання. Для активізації персональних знань, творчості, гнучкості мислення пропонується здобувачам освіти самостійно створити структурно-логічну схему тем дисципліни. Завдяки таким завданням кожен здобувач освіти може показати своє осмислення того, як він розуміє вивчений матеріал і яким чином має відбуватись викладання дисципліни з його точки зору.

Застосування методу портфоліо при вивченні дисципліни «Основи філософських знань» сприяє швидкій адаптації здобувача освіти у нестабільних та непередбачуваних життєвих ситуаціях, допомагає критично мислити, використовувати набуті знання та вміння в сучасній дійсності, бути здатним генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення; уміти знаходити з різних джерел інформацію та управляти нею, застосовувати її для індивідуального розвитку та самовдосконалення.

Воєнний стан: Медицина. Освіта: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. – Бахмут-Полтава-Харків, 23-24 березня 2023 р.//Бахмут-Полтава-Харків: ХНМУ, АМУ, БМФК, 2023 р. – 149 с.

Відповідальний за випуск: Шендрик Т.М. – методист КЗ «Бахмутський медичний фаховий коледж»

Підписано до друку 01.03.2023
Наклад 100

ВОЄННИЙ СТАН: МЕДИЦИНА. ОСВІТА.

X МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
23-24 БЕРЕЗНЯ 2023 РОКУ